

3. Лукаш Г., Анісімова О. Конфліктогени та їх роль у розв'язанні конфліктів. *Документно-інформаційні комунікації в умовах глобалізації: стан, проблеми та перспективи*: матеріали ІХ Міжнародної наук.-практ. конф., м. Полтава, 21 лист. 2024. Полтава, 2024. С. 64.

4. Лукаш Г. П., Боровець С. С. Техніки передачі негативних повідомлень у діловому спілкуванні. *Інформація та соціум*: збірник матеріалів VIII Міжнародної науково-практичної конференції, м. Вінниця, 02 черв. 2023. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2023. 167 с. URL: <https://r2.donnu.edu.ua/items/41e25d47-68fb-4f9b-a7a5-19b3cf2754d7/full>

5. Повернись живим. *Офіційний сайт у Facebook*. URL: https://www.facebook.com/backandalive/?locale=uk_UA

6. Трансформаційні процеси у суспільній та соціокультурній сферах України / О. М. Анісімова, Л. А. Ковальська, Г. П. Лукаш, О. В. Пригунов, О. С. Щербіна, Т. М. Яворська. Вінниця: Нілан-ЛТД, 2021. 185 с.

УДК:025.4.036:004.9

Ольга Анісімова, д-р екон. наук, професор, в. о. завідувача кафедри,

Діана Поліщук, магістр

Донецький національний університет імені Василя Стуса, м. Вінниця

ТЕХНОЛОГІЇ АВТОМАТИЗАЦІЇ БІБЛІОГРАФІЧНОГО ОФОРМЛЕННЯ

Анотація. Тези присвячені аналізу значення автоматизації бібліографічного оформлення у сучасній науковій діяльності, перевагам та функціональним можливостям спеціалізованих інструментів, зокрема Vak.in.ua та Grafati, як ключових рішень для наукової спільноти.

Ключові слова: бібліографічні менеджери, цитування, автоматизація.

У контексті цифрової трансформації наукової та освітньої діяльності зростає потреба у швидкому, точному та стандартизованому оформленні бібліографічних посилань. Бібліографічне посилання є не лише елементом академічної етики, а й засобом забезпечення прозорості, достовірності та відтворюваності результатів дослідження. В умовах збільшення обсягів інформації та розмаїття стандартів цитування автоматизація бібліографічного оформлення стає важливою умовою ефективно організації наукової праці [1]. Особливої актуальності ця тема набуває для майбутніх фахівців інформаційної, бібліотечної та архівної справи, які мають володіти інструментами автоматизованого опрацювання джерел.

У сучасному науковому середовищі для створення, редагування та форматування бібліографічних посилань розроблено значний арсенал спеціалізованих програмних рішень, які значно автоматизують та спрощують цей процес. Зокрема, такі інструменти як Vak.in.ua та Grafati, а також інші бібліографічні менеджери, дають змогу здійснювати автоматичне генерування посилань [2].

VAK.in.ua є спеціалізованою українською автоматизованою системою бібліографічного оформлення, яка за період свого восьмирічного функціонування (станом на 2025 рік) забезпечила стандартизоване форматування понад 773 тисяч наукових джерел різних типів. Сервіс – інноваційний інструмент для академічної спільноти, що сприяє уніфікації бібліографічних описів згідно з чинними національними та міжнародними стандартами. VAK.in.ua забезпечує підтримку сучасних стандартів бібліографічного оформлення, включаючи чинний український стандарт ДСТУ 8302:2015 [3].

Сучасний вебсервіс Grafiati – це автоматизована система формування бібліографічних описів та компіляції списків використаних джерел згідно з актуальними нормативними вимогами. Платформа забезпечує генерацію посилань відповідно до національних стандартів та провідних міжнародних стилів цитування, включаючи: APA (7-ме видання); MLA (8-ме видання); Chicago (17-те видання у двох варіантах: notes and bibliography та author-date); Harvard [4].

Особливістю сервісу є мультилінгвальний функціонал, що дозволяє адаптувати бібліографічні записи до мовних та національних особливостей різних академічних спільнот. Система підтримує автоматичне форматування для публікацій українською, англійською, французькою, італійською, іспанською та польською мовами [1]. Варто зауважити цей інструмент є дуже корисним для науковців, які публікуються у міжнародних наукометричних базах, оскільки забезпечує швидке та точне адаптування бібліографії до вимог конкретного наукового видання чи журналу [5].

Застосування сучасних бібліографічних менеджерів, зокрема VAK.in.ua та Grafiati, відкриває нові можливості для оптимізації науково-дослідного процесу. Використання цих інструментів значно спрощує процес створення та управління бібліографічними посиланнями, надаючи певні переваги, які відображені на рисунку 1.

Рисунок 1 – Переваги застосування бібліографічних менеджерів

Отже, технології автоматизації бібліографічного оформлення стали важливим інструментом сучасної наукової діяльності [6]. Варто констатувати, що сучасні бібліографічні менеджери демонструють високу ефективність у забезпеченні відповідності міжнародним і національним стандартам цитування, що вкрай актуально в умовах глобалізації наукового простору.

Ці інструменти не лише спрощують індивідуальну роботу дослідників, але й сприяють зменшенню кількості технічних помилок, а також раціоналізують часові витрати. Особливе значення має їх здатність адаптуватися до різних стандартів цитування та мовних особливостей, що робить їх незамінними для науковців, які працюють у міжнародному контексті.

Список використаних джерел

1. Бібліографічні менеджери та сервіси автоматичного оформлення посилань та списків використаних джерел. *Бібліотека Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради*. URL: <https://surl.li/xikptk> (дата звернення: 01.06.2025).

2. Сервіси автоматичного оформлення посилань. *ХНАДУ*. URL: <https://library.khadi.kharkov.ua/naukovsjam/servisi-avtomatichnogo-oformlennja-posilan/> (дата звернення: 01.06.2025).

3. Автоматичне оформлення джерел по ВАК України. *ВАК*. URL: <https://vak.in.ua/about/> (дата звернення: 01.06.2025).

4. Відкрито доступ до сервісу «Grafіati» – оформлюйте списки літератури. *Бібліотека Уманського національного університету*. URL: <https://library.udau.edu.ua/novini/vidkrito-dostup-do-servisu-grafiaty-oformlyujte-spiski-literaturi-onlajn.html> (дата звернення: 01.06.2025).

5. Довідка для використання сервісу. *Grafіati*. URL: <https://www.grafiaty.com/uk/help/> (дата звернення: 01.06.2025).

6. Бичко О., Кандул А., Нагорна Н. Бібліографічні менеджери на допомогу науковій діяльності університету. *Наукова бібліотека Хмельницького національного університету*. 2021. URL: <https://elar.khmnpu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/187576ee-19f9-4c6e-8a2c-6fe0ec3689bf/content> (дата звернення: 01.06.2025).

УДК: 37.014.5

Катерина Глубоченко, канд. держ. упр., доцент

Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова

ІНСТИТУТ КАР'ЄРНИХ РАДНИКІВ

ЯК ЕЛЕМЕНТ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ТРАЄКТОРІЇ МОЛОДІ

Анотація. Дослідження аналізує роль інституту кар'єрних радників як ключового елемента освітньо-професійної траєкторії молоді. Результати свідчать, що системна підтримка кар'єрного розвитку молоді підвищує адаптивність до змін ринку праці та стимулює раціональний вибір освіти, професії та майбутніх кар'єрних горизонтів.

Ключові слова: інститут кар'єрних радників, освітньо-професійна траєкторія, ринок праці.